

Благословення Тараса

Орест Катинський

"Батько перед смертю вирік свій суворий заповіт: синові моему Тарасові нічого не залишаю, бо йому моя спадщина не пригодиться. З нього вийде або щось велике, і моя спадщина для нього нічого не важитиме, або велике ледащо..."

Під залізними стовпами, що підпирають небо, сидів Ангел і дивився на вузесеньку стежку. Ця вузенька стежечка була призначена тільки для вибраних, для тих, хто мав бути Посвяченим.

Він знав, що колись прийде сюди знову той, хто має взяти у нього Мужність в своє серце і Безграничну Любов до свого народу.

Той, кого вибере Вищий Суций, з народу вірного йому, для Спасіння інших вірних, розсіяних в боротьбі зі злом.

Таких називають на Землі люди — Пророк.

Вони були Сіль цієї Землі.

Вони були його брати — Ангели Правди і Справедливості.

Він міг перелічити їх на пальцях — тих, хто жив у Силі Бога, тих хто змінював хід людської історії та розвитку, коли приходив для цього час.

Цей Час приближався...

І ось, десь дуже далеко, показалася крапка, що поступово росла, росла в образі хлопчика-підлітка.

Старий Ангел піднявся та розправив крила, бо він таки дочекався його.

Приходив його час — Час благословення того, хто йшов по стежинці...

У суботу в хаті Шевченків всі готувалися до неділі.

Вже зранку вивішували святковий одяг, щоби провітрівся і неспішно займалися господарством. Кожен знав свою роботу і виконував її без примусу, а так як господарство було невелике, то і роботи було не дуже багато, як для малого Тараса, що скрізь встигав пхнути свого носа і до всього приглядітися та й замучити своїми не дитячими питаннями. І всі чомусь посилали його зразу ж до діда, що сидів на причілку і задумано чистив взуття. Ось так Тарас, присівши біля нього, і почав оту розмову, що не закінчувалася вже давно, скільки він себе пам'ятав.

— Діду, а діду... і як же там було з тими козаками?..

— А з якими? — хитро глядів дідо на нього, усміхаючись у вуса.

— Та тими, що бусурманів били та люд християнський рятували... три брати і сестра їх...Ви ж обіцяли закінчити тую оповідку, що другого дня починали.

— Діду, та кажіть вже, — просив малий. — Ну, ж бо...

— А... — ніби згадав дід та й на хвилю задумався, ніби вичитував щось на небі.

Потім поволі почав:

— От і приїхали вони вже додому, а його і нема.

— А де дім? — Не терпілося малому...

— Зі святою суботою, — почувлося збоку від тину...

— І вам того ж, — неохоче відповів дід. Тарас стріпонувся.

До них прямував огрядний староста із завжди мовчазним писарем.

— Оце обходжу село і приглядаюся, чи все спокійно... — почав староста.

Дід якось підібрався, але вигляду не подав — це Тарас розумів підсвідомо, бо всі знали, як не любив дід старосту, бо той, намагаючись підкреслити свою значущість, завжди зневажливо ставився до малих, і до старих. Давня ворожнеча була межи ними, хоча парубками вони й товаришували. А бач, як сталося? Один в пани вибився хитрістю, а другий залишився простим козаком.

Староста руки не подав, а тільки витер лоба та й, дивлячись на діда спідлоба, почав:

— Пан новий розказ прислали...

— Ага, — одразу ж підхопив дід, — грошей немає, а ми давай йому і давай ще та ще... Скільки не має, а все одно мало йому...

— Та ні, — скривився голова. — Хто не заплатить денщини — кріпаком стає навечно. А в тебе борг, — сам знаєш... Тому й зайшов попередити.

— Попередив?

— Еге ж...

— Ну, то іди собі з Богом.

— Бувайте, — скривився староста та й подався до тину.

— А щоб тобі... — спересердя сплюнув дід і піднявся.

Від хатки вже йшла до них його дочка Катерина — мати Тараса. Вона на ходу витирала руки і підійшовши, стиха запитала:

— І чого приходив отой, — вона махнула рукою вслід старості. Подивилася на діда і вже з тривогою в голосі запитала: — Що сталося тату?

— Що, що... Панський розказ приносив — казав, що кріпацтво навіки буде...

— Та цур йому, — перехрестилися жінка, — може, збрехав? Потім зітхнула і додала: — Хай там що, але прошу вас, батьку, до вечері...

— Лягай вже, синку, — стомлена мати колисала молодшу доньку — Яринку.

— Діду, а розкажіть про Правду і про Кривду, — попросив Тарасик.

— Там, де небо підперте стовпами, — почав стиха той...

І полинув малий Тарас в суміш вірувань, переказів, видумок, загадок древності та історії насущної людей неординарних на цій землі, людей працьовитих та вільних у своїх судженнях, людей вірних заповітам предків, людей волі та справедливості, що на цих землях були господарями споконвіку і творили це життя.

І наснилося Тарасу чудне видіння — ніби міст, як підкова величезний, а в ньому ще

шість підков — три знизу, на них дві, а потім зверху ще одна... Стоять всередині величезної цієї підкови і світяться дивним світлом кожна.

— І щоб то значило? — подумав Тарас і почув раптом Голос, який йому проголосив:

— Ця найбільша арка-підкова, що утримує інші в собі, — Любов людська, яка є святиною Вічного Творення.

— А ця решта? — продовжив розпитувати Тарас.

— Три нижні — Віра, Надія і Воля. Над ними — Чесність та Справедливість. А вже остання — то Мудрість.

І всі вони закриті, бо знаходяться в Любові, яка є Творінням Всього Суцього... А на них як на стовпах, тримається Небо Душі Людської, бо Земля — то Мати всього Живого і Мертвого, що є Сутністю Буття. Запам'ятай то, Тарасе, і людям розкажи, — прорік наостанок Голос.

— Та хіба я можу? То Ви нашому дяку розкажіть. він розумний, все знає, — ніяковіючи прошепотів малий.

— Просто запам'ятай, Тарасе, — суворо наказав Голос. Потім пом'якшав: — Коли треба, то все згадаєш...

І Тарас відчув, що він все це навіки закарбовано в його серці.

Щось притягувало його до цих стовпів, що підпирали небо. Хотілося розгледіти їх краще, але ось закричав когут і... він прокинувся.

Тарас потягнувся і раптом вирішив, несподівано для себе, що сьогодні ж піде до тих стовпів, що небо підпирають.

— Зараз і піду... Вже йду... Ой, треба швидше... — підганяв він себе і вийшов з хати на світ вранішньої тиші, що переривалася далекими криками півнів на світанні. Піднявся та й пішов до криниці, де стояло відро з водою.

Попивши води, взяв полотняну торбину сестри і, наливши тихенько води до дідової баклажки, вложив її в торбину разом із величезним куснем домашнього хліба та й подався на вигін попід хатиною.

Ранок прокидався пастельними фарбами світанку, невловимим тихим замилюванням останніх хвилин сну природи перед вранішньою зорею, що піднімала сонце. Верби не ворушилися над водою ставка, вода застигла в роздумах нічного спокою. І сивий туман котився тихо над водяним плесом, клуботівшись в тінях і розсипаючись між очеретинками. Сонно сплеснула риба і розійшлися кола по воді та й завмерли, очікуючи спіймати дурну комашку. Та не дочекалися й розчинилися на водяній гладі непомітним коливанням. Аж ось зайнялося рожеве сіяння десь далеко над горизонтом. Піднявся тихенько лінивий вітерець і побіг по полю, як нишпорка-собака, шукаючи щось у кущиках високої трави та стелячись і зупиняючись на горбочках у задумі: а чи туди я йду?

Це ж саме прийшло в голову Тарасу, коли він вийшов далеко за село в степ і побачив, що село десь щезло, але ще чути було відголосок мукання корів та кукурікання півнів, які голосними співами пробуджували відлуння, що хвилями котилося від села до села.

Тарас глибоко зітхнув і занепокоєно подумав:

— Куди ж воно далі?..

Але, глянувши з-під руки на горизонт, побачив ніби якісь стовпи ген-ген далеко, що височили, впершись у небо.

— Так он, он же вони, — зрадів Тарас і пішов до горизонту, витягаючи хліб і відкушуючи шматочки, що пахли свіжістю та силою...

— Ти куди йдеш, козаче? — запитав хлопця, зупинивши воза, старший чумак.

— До стовпів, що небо підпирають, — відказав той і зупинився, приклавши руку до чола та примружуючи очі, щоби краще бачити чумаків проти сонечка, що вже поволі сідало на небі.

— А як звати тебе? — запитав старший, як зрозумів хлопчина.

— Тарас я...

Чумаків було троє, кремезних та світлих лицем, що сиділи невимушено на возі, який тягнули величезні, як здалося Тарасу, воли.

— А звідки ти будеш, хлопче? — знову запитав отой старший вусатий, як у діда з оселедцем за вухом, дядько.

— Та з Кирилівки я, онде видніється, — та й махнув позаду себе.

— І не видно села твого, от же ти та й зайшов, як далеко, — промовив дядько і запропонував: — А сідай-но, підвезу додому. Втомився, мабуть, цілий день йти до отих стовпів.

— А ви їх бачили? — стрепенувся малий.

— Бачив, — відповів серйозно дядько, — І ти їх колись побачиш, як виростеш.

— А зараз що ж? Виходить, не зможу побачити? — запитав тихо малий.

— Не настав ще твій час, хлопче.

— А коли він настане? — запитав Тарас, вмощуючись на возі та приймаючи, з вдячністю, баклагу з водою, бо свою давно вже випив і тепер терпкий язик аж прилипав до піднебіння від сухості.

— А чи готовий ти до нього? — спитав стиха один із чумаків.

— Не знаю, — чомусь так само тихо мовив хлопчина і відчув якесь внутрішнє умиротворення від знайомства з цими людьми.

— А чи здалеку Ви їдете?

— А з неба, від стовпів...

І Тарас чомусь зразу повірив цим людям і зрозумів, що дідо таки правду казав про ці стовпи, що небо підпирають в Райських Місцях. Ех, дістатися би туди та й попросити багатства...ні, не багатства, а волі...так, саме ВОЛІ, яка так потрібна козакам...

Бо ВОЛЯ — то Божа ласка в своєму краї, яка дає пізнання життя... Тарас вже давно прийшов до цього висновку, коли слухав переповідки старших. Отак роздумував він, сидячи з подорожніми чумаками та й незчувся, як заснув...

І снилося йому щось страшне і чорне, ніби орел двоголовий, що хоче його з'їсти, а

він голими руками, зложивши їх в молитві, вперся в його груди і чує биття серця орла, і чує сморід його пір'я, а нога орлина впилася в нього і не може він ані зрушити з місця, ані втекти, але відчуває він, Тарас, якусь радість невимовну від того, що десь рядом з ним ці всі козаки і прості люди України, які вірять в нього, які допомагають йому впевненістю: "Ми разом! Є сила у Бога, і ти, Тарасе, говори... Правду говори, що Воля є!

Бо спочатку було Слово і Слово було: Воля вибору Бога...

Говори і кричи від болю та гніву, а ми з тобою, ми слухаємо тебе, і чуємо тебе, і родимо в тобі прагнення вистояти проти всіх, хто хоче знищити нашу ВОЛЮ...

Тарасе, не здавайся! Ми з тобою, бо за нас ти став і нашу Правду, і нашу Волю.

На тебе наша, Тарасе, надія перед Богом, що дав тобі Слово — Благословенне Слово..."

Проснувся він уже від дотику матері, яка цілувала його в голову та шепотіла тихенько:

— Ото дурненький...Та які там стовпи...І що це на тебе найшло...

Та й понесла його в повітку сонного.

І він не бачив, як віталися з дідом чумаки і як прощалися, по якійсь хвилі, поспішаючи їхати далі.

І як дідो дивився довго їм вслід і мугикав собі під ніс: "Їдуть давно, кажуть, а самі не припорошені і не втомлені...Дивно якось це...Та й про Тараса казали нічого йому не тре, бо вже йому все дано в Благословенні... І що то за люди такі дивні..."

Тай подався спати, поцілувавши внука і молячись за його щасливу долю, і не знав, що молитесь він та дякує Богу за долю ПРОРОКА для України. Що сьогодні Тарас ступив на тяжку дорогу СЛУЖІННЯ народу, призначене для нього зверху БОЖИМ БЛАГОСЛОВЕННЯМ...

Орест Катинський

06.01.2014 France (PARIS — Place Republique)

=====
Автор: Орест Катинський.

<http://ex21.com.ua/rus/story/1244.htm>